

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ในจังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอการศึกษาเป็น 4 ตอน ได้แก่

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร จำนวน 119 คน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา แรงงานในครอบครัว
2. ผลการศึกษาข้อมูลการปลูกมันฝรั่ง ได้แก่ จำนวนพื้นที่เพาะปลูก กรรมสิทธิ์ที่ดิน ประสบการณ์การเพาะปลูกมันฝรั่ง เหตุผลการเข้าร่วมทำเกษตรพันธะสัญญา
3. การประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก
4. การวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก
5. การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ทั้งในส่วนของเกษตรกรผู้ผลิต สหกรณ์มันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด ผู้ส่งเสริมและรวบรวมผลผลิต และบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตการเกษตร ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร

ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 119 คน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา แรงงานในครอบครัว ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

เพศ จากตาราง 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 และเพศชาย จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8

อายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 และอายุระหว่าง 61 – 70 ปี จำนวน

27 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 และอายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอายุ 71 – 80 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์ แอตแลนติก ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับอ่านออกเขียนได้ ถึงระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 87.4 รองลงมาได้แก่ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 และกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ อนุปริญญา ถึงระดับปริญญาตรี จำนวนอย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

แรงงานในครอบครัว พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ส่วนใหญ่จะมีแรงงานในครอบครัว 3 – 4 คน จำนวน 53 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 44.6 รองลงมามีแรงงานในครอบครัว 1 – 2 คน จำนวน 37 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 31.1 และมีแรงงานในครอบครัว 5 – 6 คน จำนวน 28 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 23.5 และครอบครัว ที่มีแรงงานในครอบครัวมากที่สุด คือ 7 – 8 คน จำนวน 1 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 0.8 (รายละเอียด ดังตาราง 4.1)

ตาราง 4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	95	79.8
หญิง	24	20.2
รวม	119	100.0
อายุ		
30 – 40 ปี	7	5.9
41 – 50 ปี	47	39.5
51 – 60 ปี	32	31.2
61 – 70 ปี	27	23.8
71 – 80 ปี	1	0.8
รวม	119	100.0

ตาราง 4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
อ่านออกเขียนได้ – ประถมศึกษา	104	87.4
มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย -	13	10.9
ปวช.	1	.8
ปวส.- อนุปริญญา	1	.8
ปริญญาตรี	119	100.0
รวม		
แรงงานในครอบครัว		
1 – 2	37	31.1
3 – 4	53	44.6
5 – 6	28	23.5
7 - 8	1	.8
รวม	119	100.0

4.2 ผลการศึกษาข้อมูลการปลูกมันฝรั่งของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร

ผลการศึกษาข้อมูลการปลูกมันฝรั่ง ได้แก่ จำนวนพื้นที่เพาะปลูก กรรมสิทธิ์ที่ดิน ประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันฝรั่ง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

จำนวนพื้นที่เพาะปลูก เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 119 ราย พบว่าค่าเฉลี่ยพื้นที่เพาะปลูกมีค่าเฉลี่ย 6.30 ไร่

กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 - 6.30 ไร่ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 และกลุ่มเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 6.31 – 15 ไร่ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3

กรรมสิทธิ์ที่ดิน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกร ทำการเพาะปลูกมันฝรั่งในที่ดินของตัวเอง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 84.0 และกลุ่มเกษตรกรเช่าที่ดินทำการเพาะปลูกมันฝรั่ง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0

ประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันฝรั่ง พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรมีประสบการณ์ในการเพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 6 – 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมา

มีประสบการณ์ในการเพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 – 5 ปี จำนวน 46 คิดเป็นร้อยละ 38.7 และมีประสบการณ์ในการเพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 22 คิดเป็นร้อยละ 18.5 และมีประสบการณ์ในการเพาะปลูกมันฝรั่งมากที่สุด คือ ระหว่าง 16 – 20 ปี มีเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 (รายละเอียดดังตาราง 4.2)

ตาราง 4.2 ผลการศึกษาข้อมูลการปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกของกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพื้นที่เพาะปลูก		
1 – 6.30 ไร่	71	59.7
6.31 – 15 ไร่	48	40.3
รวม	119	100.0
กรรมสิทธิ์ในที่ดิน		
ที่ดินของตนเอง	100	84.0
เช่าที่ดิน	19	16.0
รวม	119	100.0
ประสบการณ์การเพาะปลูกมันฝรั่ง		
1 – 5 ปี	46	38.7
6 – 10 ปี	50	42.0
11 -15 ปี	22	18.5
16 – 20 ปี	1	0.8
รวม	119	100.0

4.3 ผลการศึกษาการประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกในจังหวัดเชียงใหม่

ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาโครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ประกอบด้วย กิจกรรมดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (ดังภาพ 4.1)

1.1 การประชุมกำหนดเงื่อนไขการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด จัดการประชุมกำหนดเงื่อนไขการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก โดยมีผู้ร่วมประชุม 3 ฝ่าย ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการบริหารสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด
2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งของบริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด
3. ผู้จัดการสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด

โดยการประชุม ได้กำหนดเงื่อนไขในการส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ร่วมกันมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

● **บริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด** มีหน้าที่ในการส่งเสริมการผลิตดังต่อไปนี้

1. บริษัทจะต้องจัดหาหัวพันธุ์มันฝรั่งแอตแลนติกที่มีคุณภาพทั้งจากภายในประเทศ และจากต่างประเทศให้แก่เกษตรกรในราคาที่เป็นธรรมแก่เกษตรกร
2. บริษัทจะให้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยแก่เกษตรกร
3. บริษัทจะให้การสนับสนุนการผลิตแก่เกษตรกรโดยจัดเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของบริษัทออกเยี่ยมแปลงและให้คำแนะนำการเพาะปลูก การดูแลรักษา ตลอดจนการเก็บเกี่ยวผลผลิต
4. บริษัทจะรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งจากเกษตรกรทั้งหมด โดยกำหนดคุณภาพและมาตรฐานของผลผลิตตามที่บริษัทต้องการ
5. บริษัทจะจ่ายเงินค่าผลผลิตมันฝรั่งแก่เกษตรกรโดยผ่านสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด หลังจากบริษัทหักค่าหัวพันธุ์แล้วเสร็จในกรณีที่ใช้หัวพันธุ์ของบริษัทจัดหาให้

● **สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด** มีหน้าที่ในการส่งเสริมการผลิตดังต่อไปนี้

1. สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด จะต้องให้สินเชื่อเป็นเงินกู้ยืมแก่เกษตรกรตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
2. สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด จะสนับสนุนปัจจัยการผลิตมันฝรั่ง โดยการให้สินเชื่อวัสดุและเครื่องมือการเกษตรแก่เกษตรกร
3. สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด จะสนับสนุนปัจจัยการผลิตมันฝรั่ง โดยการให้สินเชื่อปุ๋ย ยา สารเคมี แก่เกษตรกร
4. สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด จะเป็นผู้รวบรวมผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรทั้งหมด ที่จัดรับซื้อตลาดกลางการเกษตร ของสหกรณ์ และจำหน่ายให้แก่บริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด

5. สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด กำหนดให้เกษตรกรชำระเงินกู้ยืม และ
สินเชื่อที่เป็นปัจจัยการผลิตมันฝรั่ง ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2554

● เกษตรกร มีหน้าที่ในการผลิตดังต่อไปนี้

1. เกษตรกรต้องรับผิดชอบด้านแรงงานที่ใช้ในการผลิตมันฝรั่ง
2. เกษตรกรจะต้องขายผลผลิตมันฝรั่งที่ตนเองผลิตได้ทั้งหมดแก่สหกรณ์ฯ เพียง
ผู้เดียวเท่านั้นเพื่อจำหน่ายให้กับบริษัท เกษตรกรจะขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่นไม่ได้

1.2 การสำรวจพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด ดำเนินการสำรวจความต้องการของเกษตรกรที่
จะเข้าร่วมโครงการผลิตมันฝรั่งในฤดูกาลเพาะปลูกนี้ เพื่อให้ทราบจำนวนพื้นที่เพาะปลูกของ
เกษตรกรทั้งหมด เมื่อได้ข้อมูลจำนวนพื้นที่เพาะปลูกแล้วสหกรณ์ฯ จะจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่
บริษัทเพื่อส่งจองหัวพันธุ์มันฝรั่งที่จะใช้ในการเพาะปลูกของเกษตรกร

1.3 สัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ระหว่าง สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด กับ บริษัทเป๊ปซี่ - โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด

โดยในสัญญานี้ บริษัทเป๊ปซี่ - โคล่า (ไทย) เทรดิง จำกัด ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า
“บริษัท” ฝ่ายหนึ่ง กับ สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งต่อไปในสัญญาจะเรียกว่า
“เกษตรกร” ฝ่ายหนึ่ง

โดยมีรายละเอียดในสัญญาดังต่อไปนี้

ข้อ 1. คำนิยาม

หัวพันธุ์	หมายถึง	หัวพันธุ์ ที่บริษัทจัดหาและจำหน่ายให้แก่เกษตรกร
ปัจจัยการผลิต	หมายถึง	ปุ๋ย สารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรูพืช ตลอดจนถึงสิ่งอื่นใด ที่จำเป็นในการใช้เพาะปลูกมันฝรั่ง
ผลผลิต	หมายถึง	หัวมันฝรั่งที่ได้จากการเพาะปลูกโดยหัวพันธุ์
พื้นที่เพาะปลูก	หมายถึง	เขตพื้นที่อำเภอสันทราย และอำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ จำนวนประมาณไร่..... งาน
จุดรับซื้อ	หมายถึง	สถานที่ที่บริษัทกำหนดให้เกษตรกรขายและส่งมอบ ผลผลิตมันฝรั่งและเกษตรกรตกลงขายและส่งมอบ ผลผลิตมันฝรั่งให้แก่บริษัท
สัญญา	หมายถึง	สัญญาซื้อขายปัจจัยการผลิตมันฝรั่ง และผลผลิตมัน ฝรั่งรุ่นเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.25..... ฉบับนี้

ตลอดรวมถึงเอกสารแนบท้ายสัญญา แบบฟอร์มสำรวจแปลงที่ดินเกษตรกร (Farm Land KPI) แบบฟอร์มตรวจสอบหัวพันธุ์ (Seed KPI) แบบฟอร์มตรวจสอบแปลงเพาะปลูก (Crop Health KPI) ใบเบิกจ่ายหัวพันธุ์ และ/หรือ ปัจจัยการผลิต และข้อตกลงอื่นใดที่ได้จัดทำขึ้นภายภาคหน้า ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

ข้อ 2. บริษัทตกลงที่จะจัดหาและขายหัวพันธุ์และปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกร เกษตรกรตกลงซื้อหัวพันธุ์และปัจจัยการผลิตจากบริษัท ตามจำนวนปริมาณและราคาที่ระบุไว้ในเอกสารใบเบิกจ่ายหัวพันธุ์และ/หรือปัจจัยการผลิต(เอกสารแนบท้าย) รวมทั้งเกษตรกรยินยอมที่จะให้เป็นสิทธิของบริษัทในการกำหนดราคาของหัวพันธุ์และปัจจัยการผลิต

ข้อ 3. เกษตรกรตกลงชำระค่าหัวพันธุ์และปัจจัยการผลิต ตามจำนวนปริมาณราคาที่ระบุไว้ในเอกสารใบเบิกจ่ายหัวพันธุ์และ/หรือปัจจัยการผลิต ในวันที่บริษัทตกลงรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งจากเกษตรกรหรือภายใน 120 วัน นับจากวันที่บริษัทส่งมอบหัวพันธุ์ และ/หรือปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกร แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ในกรณีที่เกษตรกรขายผลผลิตมันฝรั่งให้บริษัท เกษตรกรยินยอมให้บริษัทหักค่าหัวพันธุ์และปัจจัยการผลิตทั้งหมดออกจากค่าผลผลิตมันฝรั่งทั้งหมดที่บริษัทต้องจ่ายให้เกษตรกร หากค่าผลผลิตมันฝรั่งน้อยกว่าค่าหัวพันธุ์และปัจจัยการผลิต อันเนื่องจากการนำผลผลิตไปจำหน่ายให้กับบริษัทคู่แข่ง หรือและเกษตรกรรายอื่น รวมทั้งไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาแปลงปลูก จนทำให้เกิดความเสียหาย เกษตรกรจะต้องชำระเงินค่าหัวพันธุ์และปัจจัยการผลิตส่วนที่เหลือให้กับบริษัทภายใน 15 วัน

นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากบริษัท หากชำระล่าช้ากว่ากำหนดจะต้องชำระค่าปรับเพิ่มในอัตรา ร้อยละ 0.05 บาท (ห้าสตางค์) ต่อวันของยอดค้างชำระ

ข้อ 4. เกษตรกร ตกลงจะเพาะปลูกหัวพันธุ์มันฝรั่งในพื้นที่เพาะปลูก ดูแลรักษาพื้นที่เพาะปลูก ดูแลต้นมันฝรั่ง ให้น้ำต้นมันฝรั่ง ป้องกันกำจัดการทำลายของโรคแมลง เถ็บเหี่ยว และขนส่งผลผลิต อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

ข้อ 5. ก่อนการเพาะปลูกหัวพันธุ์มันฝรั่ง เกษตรกร ตกลงที่จะแจ้งแผนการปลูกให้บริษัททราบล่วงหน้า และแจ้งยืนยันแผนการเก็บเกี่ยวผลผลิตตามที่กำหนดไว้ในแบบฟอร์มตรวจสอบแปลงเพาะปลูก (Crop Health KPI) ก่อนนำผลผลิตมาขายให้กับบริษัท

ข้อ 6. เพื่อให้การเพาะปลูกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี บริษัทอาจจะจัดให้พนักงานส่งเสริมการเกษตร ไปให้คำแนะนำในระหว่างการเพาะปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวและการขนส่งผลผลิตมันฝรั่งซึ่งถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเกษตรกรจะปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานส่งเสริมการเกษตรดังกล่าว

ข้อ 7. เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเกษตรกรตกลงขาย และส่งมอบผลผลิตให้กับบริษัท ณ จุดรับซื้อที่บริษัทกำหนด ตามกำหนดเวลาการส่งมอบที่กำหนดไว้ในแบบฟอร์มตรวจแปลงเพาะปลูก (Crop Health KPI) โดยผลผลิตที่ขายมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

7.1 คุณสมบัติผลผลิต

- 7.1.1 มีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 4.5 เซนติเมตร
- 7.1.2 มีค่าความถ่วงจำเพาะ (ถ.พ.) ไม่ต่ำกว่า 1.082
- 7.1.3 ผิวเปลือกไม่หลุดร่อนอันเนื่องมาจากมันฝรั่งยังไม่ถึงอายุการเกี่ยว หรือเก็บเกี่ยวก่อนกำหนด
- 7.1.4 มันฝรั่งต้องแห้ง และไม่มีสิ่งปลอมปน เช่น ดิน โคลน หรือวัตถุอื่นใดที่มีไขมันฝรั่ง
- 7.1.5 ไม่มีตำหนิดังต่อไปนี้
 - (ก) อาการของไส้เดือนฝอย
 - (ข) รอยชำรุดรุนแรง
 - (ค) บาดแผลจากการเก็บเกี่ยว หรือการเข้าทำลายของแมลง
 - (ง) ผิวด้านนอกมีสีเขียว
 - (จ) รูปทรงของหัวผิดปกติ
 - (ฉ) หัวมันฝรั่งที่มีตาออก
 - (ช) หัวมันฝรั่งด้านในกลวง
 - (ซ) หัวมันฝรั่งจะต้องไม่มีรอยแผลภายใน และหากเมื่อนำมาทอดจะต้องไม่มีสีน้ำตาล
 - (ฌ) มีการเน่าเสียทั้งเน่าแห้ง และเน่าเปียกรวมถึงการปรากฏของโรคที่ทำให้เกิดเน่าเสีย

ข้อ 8. ก่อนที่บริษัทจะตกลงรับซื้อและรับมอบผลผลิตมันฝรั่ง บริษัทจะทำการตรวจสอบคุณสมบัติของผลผลิตมันฝรั่ง ณ จุดรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งตามระเบียบและวิธีการที่บริษัทกำหนด

ข้อ 9. บริษัทจะรับซื้อผลผลิตที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด กับเกษตรกร ณ จุดรับซื้อของบริษัทในอัตรา 70 กิโลกรัมละ 11.70 บาท (สิบเอ็ดบาทเจ็ดสิบสตางค์)

ข้อ 10. บริษัทจะจ่ายค่าผลผลิตให้เกษตรกรภายใน 20 วัน นับแต่วันที่เกษตรกรยื่นยืนยันค่าผลผลิตและปัจจัยการผลิตในเอกสารสรุปการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิตและการส่งมอบผลผลิต ให้แก่บริษัท

ข้อ 11. เกษตรกรตกลงจะขายผลผลิตมันฝรั่งที่ได้จากการเพาะปลูกหัวพันธุ์ให้แก่บริษัทเท่านั้น หากเกษตรกรนำผลผลิตมันฝรั่งไปจำหน่าย จ่าย โอน หรือกระทำได้ด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตามให้บุคคลอื่น เกษตรกรตกลงจะใช้ค่าเสียหายให้แก่บริษัทในอัตรา 3 เท่าของราคาผลผลิตมันฝรั่งที่กำหนดตามจำนวนที่มีการจำหน่าย จ่าย โอน

ข้อ 12. เกษตรกรตกลงจะไม่โอนสิทธิ และหน้าที่ของตนเองตามสัญญานี้ให้กับบุคคลอื่น หรือยินยอมให้บุคคลใช้สิทธิตามสัญญาโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบริษัท ตลอดจนจะไม่นำผลผลิตที่ได้ไปให้บุคคลอื่นนำมาจำหน่ายให้แก่บริษัท หรือบริษัทอื่น

ข้อ 13. กรณีเกษตรกรมีหนี้สินเดิมคงค้าง เกษตรกรจะถูกหักในอัตราร้อยละ 15 ของยอดเงินสุทธิที่ได้รับในแต่ละครั้ง

ข้อ 14. ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิบอกเลิกสัญญา และเรียกค่าเสียหายจาก คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งได้ตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง

ข้อ 15. มาตรฐานการประพฤติปฏิบัติทางธุรกิจ

บริษัทคาดหวังให้เกษตรกรดำเนินการปลูกมันฝรั่งด้วยความรับผิดชอบ โดยมีความซื่อสัตย์ ความจริงใจ และความโปร่งใส รวมทั้งยึดมั่นตามมาตรฐานต่อไปนี้

- (1) เกษตรกรต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดทุกประการที่บังคับในประเทศไทย
- (2) เกษตรกรต้องไม่มีการให้สินบน เงินทุจริต จากผลกำไร หรือให้สิ่งของที่มีมูลค่าอันใด เพื่อให้ได้รับความได้เปรียบอย่างไม่เป็นธรรม
- (3) เคารพในสิทธิมนุษยชน และห้ามไม่ให้มีการใช้แรงงานที่ผิดกฎหมาย
- (4) เกษตรกรต้องดำเนินการปลูกมันฝรั่งด้วยความระมัดระวังต่อสภาพแวดล้อม และปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
- (5) เกษตรกรต้องส่งมอบผลผลิตมันฝรั่งที่ได้มาตรฐานด้านคุณภาพ และความปลอดภัย

เงื่อนไขและวิธีการรับซื้อผลผลิตมันฝรั่ง

1. ผลผลิตมันฝรั่งที่บริษัท จะรับซื้อต้องมีคุณสมบัติ และคุณภาพตามมาตรฐาน ดังนี้

1.1 เป็นมันฝรั่งสายพันธุ์แอตแลนติก

1.2 มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหัวมันฝรั่งไม่เล็กกว่า 4.5 เซนติเมตร และไม่เกิน 9 เซนติเมตร

1.3 มีค่าความถ่วงจำเพาะ (ถ.พ.) ไม่ต่ำกว่า 1.082 หรือ เทียบเท่ากับ FL SOLID ไม่ต่ำกว่า 16.9

1.4 หัวมันต้องแห้ง และไม่มีสิ่งปลอมปน เช่น ดิน โคลน หรือวัตถุอื่นใดที่มีไขมัน
 ฝรั่ง

1.5 มันฝรั่งจะต้องมีอายุแก่เต็มที่ โดยมีผิวเปลือกสมบูรณ์ไม่หลุดร่อนอัน
 เนื่องจากมันฝรั่งยังไม่ถึงอายุเก็บเกี่ยว

1.6 ต้องเป็นมันฝรั่งที่ไม่เคยถูกปฏิเสธรับซื้อ

1.7 ไม่มีตำหนิภายในและภายนอกของมันฝรั่งดังต่อไปนี้

- ผิวด้านนอก หรือด้านในมีสีเขียว
- รอยชำร่วยนอกและภายใน
- รอยชำร่วยเนื่องจากการขนส่ง
- รูปทรงของหัวผิดปกติ
- หัวมันฝรั่งที่มีตาออก
- หัวมันฝรั่งด้านในกลวง (hollow hart)
- จุดสีแปดกลอมภายใน
- อาการของโรควงแหวน ใสน้ำ
- อาการแผลสะเก็ด (Scab)
- อาการของไส้เดือนฝอย
- เน่าเสีย ทั้งเน่าเปียก และเน่าแห้ง
- บาดแผลจากการเก็บเกี่ยว
- บาดแผลจากการเข้าทำลายของแมลง

2. วิธีการรับซื้อ: สุ่มตรวจคุณภาพ

3. ค่าขนส่ง : ไม่หักจากเกษตรกร

4. เงื่อนไขในการรับซื้อ

4.1 ทำการสุ่มตรวจมันฝรั่ง และนำค่าตำหนิที่ได้มาตัดน้ำหนัก

- ตัวอย่างมันฝรั่งสด จำนวน 3 กระสอบ /รถปิคอัพ จำนวน 5 กระสอบ/
 รถบรรทุก 6 ล้อ หรือรถสิบล้อ
- นำตัวอย่างแต่ละตัวอย่างที่สุ่มมา ตรวจวัดหาค่า FL Solid จะต้องมียค่า
 เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 16.9
- ตรวจหาค่าตำหนิมันฝรั่งสดภายนอก
- ตรวจหาค่าตำหนิมันฝรั่งภายใน(ผ่าตรวจ)
- ผลตรวจตำหนิมันฝรั่ง

1. ด้าหนิมันฝรั่งสด ไม่เกิน 15%

2. ด้าหนิมันฝรั่งทอด ไม่เกิน 15%

3. ด้าหนิมันฝรั่งรวม ไม่เกิน 15%

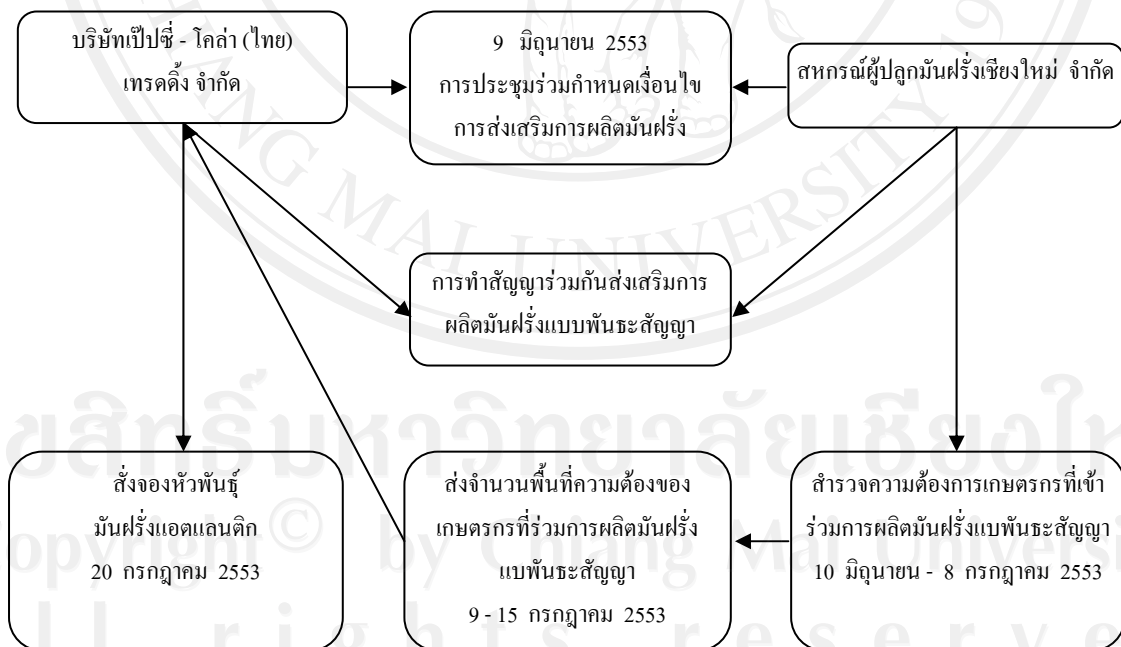
4.2 รับซื้อมันฝรั่ง ตามน้ำหนัมันฝรั่งที่คำนวณได้ หลักจากหักน้ำหนักของเสีย จากนั้นทำการออกเอกสารการรับซื้อ (D/O)

5. สถานที่รับซื้อ : โรงงานลำพูน

1.1 บริษัทสั่งหัวพันธุ์มันฝรั่ง

หลังจากบริษัทได้รับข้อมูลจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งทั้งหมดจากสหกรณ์ฯ แล้ว บริษัทสั่งจองหัวพันธุ์มันฝรั่งที่มีคุณภาพทั้งจากภายในประเทศและจากต่างประเทศตามจำนวนความต้องการของเกษตรกร เพื่อนำไปใช้ในการเพาะปลูก ภายในเดือนพฤศจิกายน 2553

โครงสร้างการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

ภาพที่ 4.1 ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่ง

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานระหว่างการเพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 4.2)

2.1 การส่งมอบหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

บริษัทส่งหัวพันธุ์มันฝรั่งแอตแลนติกให้สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด ภายในวันที่ 25 ต.ค. - 31 ต.ค. 2553

2.2 การทำสัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ระหว่าง สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด กับ เกษตรกร

โดยสัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด โดย กรรมการสหกรณ์ ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “ผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่ง” ฝ่ายหนึ่ง กับ เกษตรกร สมาชิกสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งต่อไปในสัญญาเรียกว่า “ผู้ปลูกมันฝรั่ง” อีกฝ่ายหนึ่ง โดยทั้งสองฝ่ายได้ตกลงจะปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกเพื่อขายผลผลิตมันฝรั่งที่ได้จากการปลูกให้แก่ บริษัทเป๊ปซี่ - โคล่า (ไทย) เทรคดิง จำกัด ผ่านสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด มีรายละเอียดของสัญญาดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่งเป็นเจ้าของหัวพันธุ์มันฝรั่ง ตกลงส่งมอบหัวพันธุ์มันฝรั่ง ชื่อ พันธุ์แอตแลนติก ให้แก่ผู้ปลูก จำนวนน้ำหนัก กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ บาท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท(.....) โดยที่ผู้ปลูกได้รับหัวพันธุ์มันฝรั่งไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้วในวันทำสัญญานี้ และการรับหัวพันธุ์ไปปลูกสามารถเปลี่ยนหัวพันธุ์ได้ถ้าผู้ปลูกเห็นว่านำหัวพันธุ์ไปแล้วจะเน่าเสียหาย แต่ถ้าผู้ปลูกนำหัวพันธุ์ไปดำเนินการผ่าและปลูกแล้วเกิดความเสียหายทางปริิษฯ ผู้ส่งเสริมผ่านสหกรณ์ จะ ไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 2. ผู้ปลูกจะดำเนินการเพาะปลูกมันฝรั่งที่ได้รับหัวพันธุ์ไปจากผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่งในพื้นที่ ไร่ บ้าน หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด ไม่เกินวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

ข้อ 3. ผู้ปลูกจะไม่นำหัวพันธุ์มันฝรั่งที่ได้รับไปจากผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่ง ไปจำหน่าย แจก หรือ โอน ไปให้บุคคลอื่น โดยที่ไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่ง เป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 4. ระหว่างการปลูก ผู้ปลูก จะต้องดูแลบำรุงรักษาแปลงเพาะปลูกมันฝรั่ง ให้ถูกต้องตามขั้นตอนและคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร ของผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่ง โดยเคร่งครัด

ข้อ 5. ผู้ปลูก จะส่งมอบผลผลิตมันฝรั่งที่ปลูกผลิตได้แก่ผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่ง ตามคุณภาพที่กำหนดไว้ ดังนี้

1.1 ผลผลิตต้องมีอายุ จากวันปลูกถึงวันเก็บเกี่ยว (จุด) ไม่น้อยกว่า 85 วัน

1.2 หัวมันฝรั่งจะต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.5 เซนติเมตร ขึ้นไป

1.3 หัวมันฝรั่งจะต้องไม่มีลักษณะที่เป็นแฉ่ง ปุ่ม ปมผิดปกติ (มันตุ๊กตา) ไม่มีบาดแผล บอกชำ อันเนื่องมาจากการเขตรกรรม การขนส่ง หรือถูกโรคแมลงทำลาย และหัวมันฝรั่งจะต้องไม่เป็นสีเขียว

ข้อ 6. ผู้ส่งเสริมปลูกมันฝรั่ง จะรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งที่ผู้ปลูก ที่มีคุณภาพตามข้อ 5.1–5.3 ในราคากิโลกรัมละ บาท (.....) ซึ่งเป็นราคา ณ จุดรับซื้อตามที่ตกลงกันได้

ข้อ 7. ผู้ปลูกจะต้องจัดการส่งผลผลิตมันฝรั่งที่ปลูกผลิตได้ ภายใต้เงื่อนไขของสัญญา ให้แก่ผู้ส่งเสริมปลูกทั้งหมด และผู้ส่งเสริมปลูกจะจ่ายเงินค่าผลผลิตมันฝรั่งแก่ผู้ปลูกภายในสิบห้าวัน

ข้อ 8. ในระหว่างการดำเนินการเพาะปลูกมันฝรั่ง ตามข้อตกลงในสัญญานี้ ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากความประมาทเลินเล่อ หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของผู้ส่งเสริมปลูก ผู้ปลูกจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเป็นมูลค่าเท่ากับค่าหัวพันธุ์มันฝรั่งรวมกับค่าปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่ได้รับจากผู้ส่งเสริมปลูก

เงื่อนไขในการปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

1. ราคาขายหัวพันธุ์ ราคากิโลกรัมละ 25 บาท (200 กก./ไร่)

2. สมาชิกต้องทำสัญญากับสหกรณ์ฯ

- การรับหัวพันธุ์มันฝรั่งไปปลูก สมาชิกผู้ปลูกต้องมารับหัวพันธุ์เองพร้อมนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านมาด้วยอย่างละ 1 ฉบับ
- การทำสัญญาเงินกู้เพื่อรับปุ๋ย ยา สารเคมี จากสหกรณ์ฯ จะต้องให้ผู้ปลูกมันฝรั่งค้ำกันเองทั้งหมด จำนวน 3 คน (ให้เครดิตไร่ละ 3,600 บาท)

3. ราคาในการรับซื้อผลผลิตคืน (ปลูกเดือนพฤศจิกายน 2553)

- รับซื้อผลผลิตมันฝรั่งราคากิโลกรัมละ 10.50 บาท

4. การปลูก สมาชิกต้องแจ้งวันปลูก และวาดแผนที่แปลงปลูกส่งให้สหกรณ์ฯ ในวันมารับหัวพันธุ์ด้วย

5. ข้อเสนอแนะหลังจากที่รับหัวพันธุ์

- ควรนำไปแกะกระสอบผึ่งทันทีเพราะถ้ายังเก็บไว้ในกระสอบจะทำให้หัวพันธุ์เกิดการเสียหาย

- เมื่อพบว่าหัวพันธุ์ไม่ได้คุณภาพ หรือเน่าเสีย ให้ท่านแจ้งแก่สหกรณ์ฯ และนำมาเปลี่ยนใหม่โดยยังคงสภาพอยู่หัวพันธุ์มันฝรั่งเหมือนเดิมทุกประการ
- การผ่าหัวพันธุ์ควรจุ่มน้ำยาป้องกันโรค/ปูนซีเมนต์แล้วผึ่งให้แห้งการเพาะชำไม่ควรเพาะกับทราย หรือขุมมะพร้าว ควรเพาะชำเอาหัวพันธุ์ใส่ลัง หรือกระสอบแล้วเอาผ้าคลุมไว้ ถ้าทำอย่างนี้โอกาสที่หัวพันธุ์เป็นขึ้นแล้ว
- หากสมาชิกผ่าหัวพันธุ์เป็นขึ้นแล้ว ทางสหกรณ์ฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้นที่เกิดจากการผ่าของท่าน

เงื่อนไขในรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งแอตแลนติก

1. เส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 4.5 เซนติเมตร หรือ 1.5 นิ้ว
2. ไม่มีบาดแผลจากการขูด หรือบาดแผลจากการเน่าเสียแห้ง หรือเปียก
3. หัวที่มีสีเขียว (ไม่เกิน 1 ใน 4 ของหัวมันฝรั่ง)
4. รอยแตกตามธรรมชาติไม่ลึกเกินไป
5. มันฝรั่งมีลักษณะผิดปกติ (ตุ๋กตาไม่รับซื้อ)
6. เปอร์เซ็นต์แป้งในหัวไม่ต่ำกว่า 16 เปอร์เซนต์

2.3 การจ่ายหัวพันธุ์มันฝรั่งให้แก่เกษตรกร

สหกรณ์ได้รับมอบหัวพันธุ์มันฝรั่งจากบริษัทแล้ว สหกรณ์ก็จะดำเนินการจ่ายหัวพันธุ์มันฝรั่งให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ภายในวันที่ 25 ต.ค. - 31 ต.ค. 2553 เพื่อเกษตรกรจะได้นำหัวพันธุ์ดังกล่าวไปเพาะปลูกในแปลงผลิตต่อไป

2.4 ดำเนินงานด้านสินเชื่อ และปัจจัยการผลิต

หลังจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตมันฝรั่งรับหัวพันธุ์ไปแล้ว สหกรณ์จะเปิดดำเนินงานด้านสินเชื่อให้แก่เกษตรกร โดยทำสัญญากำหนดวงเงินกู้ยืมเพื่อนำไปใช้เป็นทุนในการผลิตมันฝรั่งตามจำนวนพื้นที่ที่ใช้เพาะปลูกมันฝรั่งในโครงการผลิตมันฝรั่งแบบพันธะสัญญา และการรับปัจจัยการผลิต ปุ๋ย ยา สารเคมี วัสดุและเครื่องมือการ จากสหกรณ์ได้ตั้งแต่ 1 พ.ย.- 31 ธ.ค. 2553 ซึ่งอยู่ในระหว่างช่วงเริ่มต้นฤดูกาลผลิตมันฝรั่ง

2.5 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันฝรั่งให้แก่เกษตรกร

ในเดือนตุลาคม 2553 บริษัท จะให้การอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันฝรั่งที่ทันสมัย ขั้นตอนการเพาะปลูกและการดูแลบำรุงรักษามันฝรั่งแก่เกษตรกร

ในช่วงการผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรนั้น ทางบริษัทและสหกรณ์ จะส่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตที่มีความรู้ชำนาญและมากประสบการณ์ในการผลิตมันฝรั่งของบริษัท ออกไปเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเพาะกล้าพันธุ์มันฝรั่ง และการดูแลบำรุงรักษาแปลงมันฝรั่ง ช่วยแก้ไขปัญหารโรคและแมลงในมันฝรั่งแก่เกษตรกรตลอดระยะเวลาการปลูก กำหนดวันเก็บเกี่ยวผลผลิต เจ้าหน้าที่ของบริษัทจะรับแจ้งและตรวจสอบความงอกผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรในกรณีเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยจากธรรมชาติหรือโรคระบาดแมลงศัตรูพืช

เมื่อได้รับหัวพันธุ์มันฝรั่งแล้วเกษตรกรจะได้นำหัวพันธุ์ดังกล่าวไปเพาะปลูกลงในแปลงผลิต ระหว่าง 1 - 30 พฤศจิกายน 53 ต่อไป

หลังจากการเพาะปลูกมันฝรั่งลงในแปลง เกษตรกรจะดูแลและบำรุงรักษาแปลงผลิตมันฝรั่งให้ดีและใกล้ชิดตลอดฤดูกาล จนกว่าจะถึงระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตตามที่บริษัทกำหนดไว้ 85 วัน

```

graph TD
    A[บริษัทแปรรูป-โคล่า (ไทย)  
เทรดดิ้ง จำกัด] --> B[ส่งหัวพันธุ์มันฝรั่งแอตแลนติก  
ให้สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่ง  
เชียงใหม่ จำกัด  
25 ตุลาคม 2553]
    B --> C[สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่  
จำกัด]
    C --> D[การทำสัญญาร่วมกันผลิต  
มันฝรั่งแบบพันธะสัญญา]
    D --> E[การตรวจสอบเปลี่ยนแปลง  
ผลิตมันฝรั่งแก่เกษตรกร  
1 พ.ย. - 28 ก.พ. 2553]
    E --> F[การดูแลรักษาแปลง  
เพาะปลูก  
มันฝรั่ง 1 - พ.ย. 53 - ก.พ.]
    F --> G[การเพาะปลูกมันฝรั่ง  
ตามพันธะสัญญา 1 - 30  
พฤศจิกายน 2553]
    G --> H[การจำหน่ายหัวพันธุ์มันฝรั่ง  
แอตแลนติก  
ให้แก่เกษตรกรที่ร่วม]
    H --> I[ปัจจัยการผลิต  
ปุ๋ย ยา สารเคมี สิ้นเชื้อ  
25 ต.ค. - 30 พ.ย. 2553]
    I --> J[เกษตรกรโครงการ ทำเกษตร  
แบบพันธะสัญญาในการผลิต  
มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก]
    J --> B
    J --> C
    J --> I
  
```

The flowchart illustrates the process of producing palm oil products in Thailand, spanning from 1953 to 1955. The process begins with the company 'บริษัทแปรรูป-โคล่า (ไทย) เเทรดดิ้ง จำกัด' (Palm Oil Processing Company - Kola (Thailand) Trading Co., Ltd.) sending 'หัวพันธุ์มันฝรั่งแอตแลนติก' (Atlantic potato tubers) to the 'สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด' (Chiang Mai Potato Growers' Cooperative, Ltd.) on October 25, 1953. The cooperative then enters into a 'การทำสัญญาร่วมกันผลิตมันฝรั่งแบบพันธะสัญญา' (Joint production contract for potatoes) with the company. This leads to a 'การตรวจสอบเปลี่ยนแปลงผลิตมันฝรั่งแก่เกษตรกร' (Inspection and change of potato production for farmers) from November 1, 1953, to February 28, 1953. The farmers then 'การดูแลรักษาแปลงเพาะปลูกมันฝรั่ง' (Maintain the potato cultivation field) from November 1, 1953, to February. This is followed by 'การเพาะปลูกมันฝรั่งตามพันธะสัญญา' (Planting potatoes according to the contract) from November 1 to November 30, 1953. The process then moves to 'การจำหน่ายหัวพันธุ์มันฝรั่งแอตแลนติกให้แก่เกษตรกรที่ร่วม' (Selling Atlantic potato tubers to participating farmers), which leads to 'ปัจจัยการผลิตปุ๋ย ยา สารเคมี สิ้นเชื้อ' (Production factors: fertilizer, pesticides, chemicals, fuel) from October 25 to November 30, 1953. Finally, the process returns to the 'เกษตรกรโครงการ ทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก' (Project farmers, farming according to the contract to produce Atlantic potato tubers), which then feeds back into the initial step of sending tubers to the cooperative.

ภาพที่ 4.2 ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานระหว่างการเพาะปลูกมันฝรั่ง

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยว การรวบรวมผลผลิตมันฝรั่ง การซื้อขายผลผลิต และการชำระเงินแก่เกษตรกร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ดังภาพที่ 4.3)

1.1 การเก็บเกี่ยวผลผลิตมันฝรั่ง

เมื่อมันฝรั่งมีอายุการเพาะปลูก 85 วัน ก็ถึงกำหนดเวลาการเก็บเกี่ยว เกษตรกรจะรับบรรจุภัณฑ์สำหรับใช้บรรจุผลผลิตมันฝรั่ง จากสหกรณ์ ตามการคาดเดาจำนวนผลผลิตของตนเอง

1.2 จุลรวบรวมผลผลิตมันฝรั่ง

เกษตรกรจะขนส่งผลผลิตมันฝรั่งของตนเอง ไปส่งมอบให้แก่สหกรณ์ฯ ยังจุดรับซื้อตามที่สหกรณ์จะกำหนดไว้ในแต่ละพื้นที่

1.3 การตรวจสอบคุณภาพผลผลิตมันฝรั่ง

เจ้าหน้าที่รับซื้อของบริษัทและสหกรณ์ จะควบคุมตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรทั้งหมด ณ จุดรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งตามที่กำหนดไว้

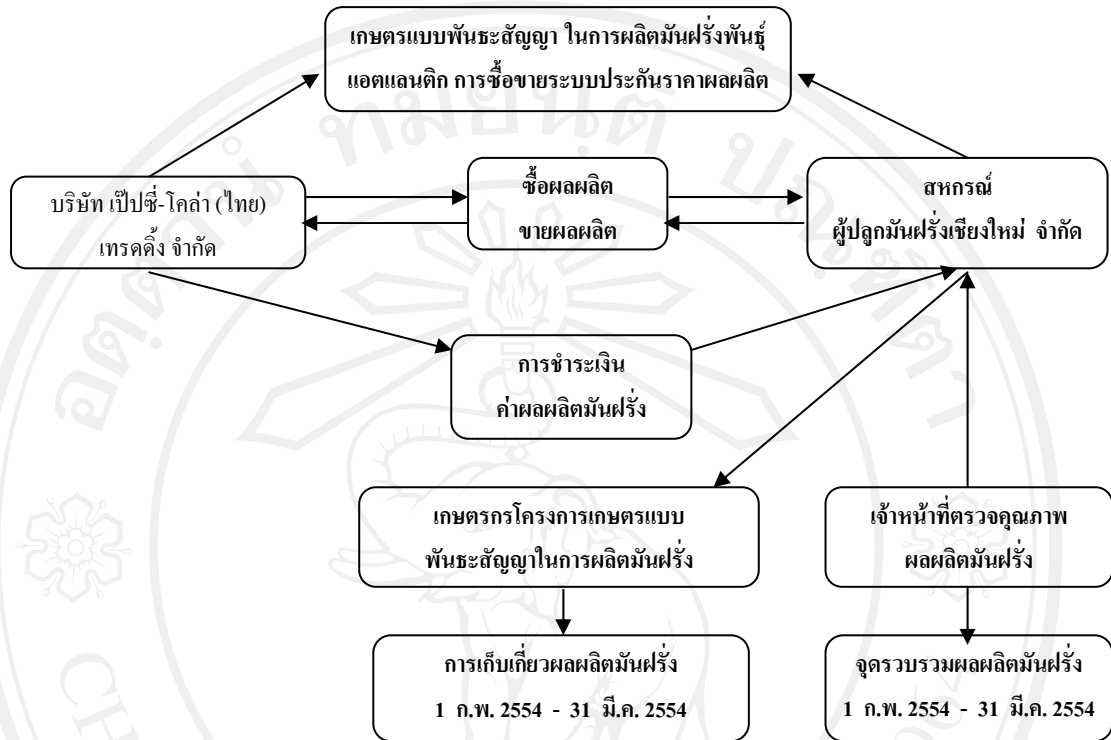
1.4 การซื้อขายผลผลิต

สหกรณ์จะนำผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรที่รวบรวมได้ทั้งหมดแล้ว จำหน่ายให้แก่บริษัทในจุลรวบรวมผลผลิตมันฝรั่งในตลาดกลางการเกษตรของสหกรณ์

1.5 การชำระเงินค่าผลผลิตมันฝรั่ง

การชำระเงินค่าผลผลิตมันฝรั่งให้แก่เกษตรกรบริษัทจะจ่ายผ่านสหกรณ์ โดยบริษัทจะหักค่าหัวพันธุ์ในกรณีที่เกษตรกรใช้หัวพันธุ์ของบริษัท ตามที่เกษตรกรแต่ละรายนำไปใช้ในการเพาะปลูกจริง

โครงสร้างการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

ภาพที่ 4.3 ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยว การรวบรวมผลผลิตมันฝรั่ง การซื้อขายผลผลิต และการชำระเงินแก่เกษตรกร

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นการแสดงทัศนคติ เนื่องจากคำถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบให้เลือกว่า เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ผลการศึกษาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่ง

ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประเมินโครงสร้างการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้วยการแสดงทัศนคติ โดยเลือก เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

ในการดำเนินงานโครงสร้างการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ทั้ง 3 กลุ่ม มีดังนี้

1. การประชุมกำหนดเงื่อนไขการส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก 3 ฝ่าย พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ บริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร เห็นด้วยกับการประชุมกำหนดเงื่อนไขการส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก 3 ฝ่าย
2. การสำรวจพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ บริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร เห็นด้วยกับการสำรวจพื้นที่
3. สัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ระหว่าง สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด กับ บริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรคคิง จำกัด พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ เกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยมากกับการทำสัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก
4. เงื่อนไขการรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาจาก บริษัท เห็นด้วยมาก กับเงื่อนไขการรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มาจาก สหกรณ์ และเกษตรกร ไม่เห็นด้วยกับเงื่อนไขการรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก
5. บริษัทสั่งหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ บริษัท สหกรณ์ และ เกษตรกร เห็นด้วย ที่บริษัทสั่งหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก (ดังตาราง 4.3)

ตาราง 4.3 ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่ง

โครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา ^๑	ทัศนคติ	เกษตรกร		สหกรณ์ ^๑		บริษัท ^๑	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่ง							
1.1 การประชุมกำหนดเงื่อนไขการส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก 3 ฝ่าย หมายถึง ตลาดรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งแน่นอน การให้สินเชื่อและปัจจัยการผลิต ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ก้าวหน้าและทันสมัยแก่เกษตรกร	เห็นด้วยมาก	49	41.2	3	100	1	100
	เห็นด้วย	70	58.8	-	-	-	-

ตาราง 4.3 ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานก่อนการเพาะปลูกมันฝรั่ง (ต่อ)

โครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	ทัศนคติ	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.2 การสำรวจพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง พันธุ์แอตแลนติก หมายถึง จำนวน เกษตรกร และพื้นที่เพาะปลูก ที่ เกษตรกรต้องการเข้าร่วมปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก แบบพันธะสัญญา	เห็นด้วยมาก	35	29.4	-	-	-	-
	เห็นด้วย	84	70.6	3	100	1	100
1.3 สัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ระหว่าง สหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด กับ บริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรคดิง จำกัด หมายถึง ความผูกพันในเงื่อนไขการส่งเสริมเกษตรกรผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกที่บริษัทและสหกรณ์ต้องปฏิบัติร่วมกัน	เห็นด้วยมาก	119	100	3	100	1	100
1.4 เงื่อนไขการรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก หมายถึง วิธีการรับซื้อผลผลิตมันฝรั่ง คุณภาพผลผลิตมันฝรั่ง ขนาดหัวมันฝรั่ง คำนวณ และการชำระค่าผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกร	เห็นด้วยมาก	4	3.4	-	-	1	100
	เห็นด้วย	83	69.7	3	100	-	-
	ไม่เห็นด้วย	32	26.9	-	-	-	-
1.5 บริษัทตั้งหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก หมายถึง หัวพันธุ์ในประเทศและต่างประเทศ ที่บริษัทจัดหาให้เกษตรกรใช้ปลูก	เห็นด้วยมาก	21	17.6	-	-	-	-
	เห็นด้วย	97	81.5	3	100	1	100
	ไม่เห็นด้วย	1	0.8	-	-	-	-

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานระหว่างการผลิตมันฝรั่ง

1. การประชุมกำหนดเงื่อนไขการส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก พบว่ากลุ่มตัวอย่าง บริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร เห็นด้วยกับ การประชุมกำหนดเงื่อนไขการส่งเสริมการผลิตมันฝรั่ง
2. การสำรวจพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง บริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร เห็นด้วยมากกับการสำรวจพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก
3. สัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกระหว่างสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด กับ บริษัท เป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรคคิง จำกัด พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นมากกับการทำสัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา
4. สหกรณ์ จ่ายหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกให้เกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง บริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร เห็นด้วยกับการที่สหกรณ์ จ่ายหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกให้เกษตรกร แต่เกษตรกร 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 ไม่เห็นด้วย
5. การดำเนินงานด้านสินเชื่อ และปัจจัยการผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านสินเชื่อ และปัจจัยการผลิต
6. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันฝรั่งให้เกษตรกร พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร บริษัทฯ และสหกรณ์ เห็นด้วยกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันฝรั่งให้เกษตรกร
7. การตรวจเยี่ยมแปลงผลิตมันฝรั่งของเกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง บริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร เห็นด้วยมากกับการตรวจเยี่ยมแปลงผลิตมันฝรั่งของเกษตรกร
8. การเพาะปลูกมันฝรั่งแอตแลนติก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยมากกับการเพาะปลูกมันฝรั่งแอตแลนติก
9. การดูแลรักษาแปลงมันฝรั่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยมาก กับการดูแลรักษาแปลงมันฝรั่ง (ดังตาราง 4.4)

ตาราง 4.4 ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานระหว่างการเพาะปลูกมันฝรั่ง

โครงสร้างการกำหนดแบบพันธะสัญญา	ทัศนคติ	เกษตรกร		สหกรณ์		บริษัท	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานระหว่าง การเพาะปลูกมันฝรั่ง							
2.1 การประชุมกำหนดเงื่อนไขการ ส่งเสริมการผลิตมันฝรั่งพันธุ์ แอตแลนติก 3 ฝ่าย หมายถึง ตลาดรับซื้อผลผลิตมันฝรั่ง แน่นอน การให้สินเชื่อและปัจจัย การผลิต ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ ผลิตที่ก้าวหน้าและทันสมัยแก่ เกษตรกร	เห็นด้วยมาก	1	0.8	-	-	-	-
	เห็นด้วย	118	99.2	3	100	1	100
2.2 การสำรวจพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง พันธุ์แอตแลนติก หมายถึง จำนวนเกษตรกรและพื้นที่ เพาะปลูก ที่เกษตรกรต้องการเข้า ร่วมปลูกมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก แบบพันธะสัญญา	เห็นด้วยมาก	119	100	3	100	1	100
2.3 สัญญาปลูกมันฝรั่งพันธุ์ แอตแลนติกระหว่างสหกรณ์ผู้ ปลูกมันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด กับ บริษัทเป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรคคิง จำกัด หมายถึง ความผูกพันใน เงื่อนไขการส่งเสริมเกษตรกร ผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกที่ บริษัทและสหกรณ์ต้องปฏิบัติ ร่วมกัน	เห็นด้วยมาก	119	100	3	100	1	100

ตาราง 4.4 ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานระหว่างการเพาะปลูกมันฝรั่ง (ต่อ)

โครงสร้างการกำหนดแบบพันธะสัญญา	ทัศนคติ	เกษตรกร		สหกรณ์		บริษัท	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.4 สหกรณ์ฯ จ่ายหัวพันธุ์มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกให้เกษตรกร หมายถึง หัวพันธุ์มันฝรั่ง ที่บริษัทจัดหาให้เกษตรกรเพื่อนำไปใช้ในการเพาะปลูกโดยการมอบหัวพันธุ์ผ่านสหกรณ์ฯ	เห็นด้วยมาก	43	36.1	-	-	-	-
	ไม่เห็นด้วย	3	2.5	-	-	-	-
	เห็นด้วยมาก	73	61.3	3	100	1	100
2.5 การดำเนินงานด้านสินเชื่อ และปัจจัยการผลิต หมายถึง เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน และ ปุ๋ย ยา ป้องกันโรค	เห็นด้วย	119	100	3	100	1	100
2.6 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันฝรั่งให้เกษตรกร หมายถึง วิธีการเพาะปลูก วิธีการบำรุงรักษา และวิธีการเพิ่มผลผลิตมันฝรั่งที่ก้าวหน้า และทันสมัย	เห็นด้วย	119	100	3	100	1	100
2.7 การตรวจเยี่ยมแปลงผลิตมันฝรั่งของเกษตรกร หมายถึง เจ้าหน้าที่บริษัทและสหกรณ์ที่เชี่ยวชาญด้านการผลิตมันฝรั่ง ช่วยแก้ไข ปัญหาโรคและแมลงในแปลงผลิตมันฝรั่งของเกษตรกร	เห็นด้วยมาก	114	95.8	3	100	1	100
	เห็นด้วย	5	4.2	-	-	-	-

ตาราง 4.4 ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานระหว่างการเพาะปลูkmันฝรั่ง (ต่อ)

โครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	ทัศนคติ	เกษตรกร		สหกรณ์		บริษัท	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.8 การเพาะปลูkmันฝรั่งแอตเลนติก หมายถึง ช่วงเวลา ขั้นตอนและวิธีการเพาะปลูกทันสมัย สามารถช่วยเพิ่มผลผลิตมันฝรั่งให้แก่เกษตรกรได้	เห็นด้วยมาก	119	100	3	100	1	100
2.9 การดูแลรักษาแปลงมันฝรั่ง หมายถึง การบำรุงด้วยการให้น้ำ ปุ๋ย สารเคมีและการป้องกันโรคแมลง ด้วย ยาและสารเคมี	เห็นด้วยมาก	119	100	3	100	1	100

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยว จำหน่ายผลผลิตมันฝรั่ง และการชำระเงินค่าผลผลิตมันฝรั่งแก่เกษตรกร

1. การเก็บเกี่ยวผลผลิตมันฝรั่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยมากในการเก็บเกี่ยวผลผลิตมันฝรั่ง
2. จุกรรวบรวมผลผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยกับ จุกรรวบรวมผลผลิต
3. การซื้อขายผลผลิต พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร บริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยมากในการซื้อขายผลผลิต
4. การชำระเงินค่าผลผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร ไม่เห็นด้วยในการชำระเงินค่าผลผลิต ส่วนบริษัท และสหกรณ์ เห็นด้วยในการชำระเงินค่าผลผลิต
5. การตรวจสอบคุณภาพผลผลิตมันฝรั่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เกษตรกร และสหกรณ์ ไม่เห็นด้วยในการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตมันฝรั่ง ส่วนบริษัท เห็นด้วย (ดังตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตมันฝรั่งแอตแลนติก

โครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	ทัศนคติ	เกษตรกร		สหกรณ์		บริษัท	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตมันฝรั่ง							
3.1 การเก็บเกี่ยวผลผลิตมันฝรั่งหมายถึง การขายผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรที่มีตลาดรับซื้อแน่นอน	เห็นด้วยมาก	115	96.6	-	-	1	100
	เห็นด้วย	4	3.4	3	100	-	-
3.2 จุบรวมรวมผลผลิต หมายถึง การอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย ความรวดเร็วในขั้นตอนการรับซื้อผลผลิตมันฝรั่ง	เห็นด้วยมาก	9	7.6	1	33.3	1	100
	เห็นด้วย	110	92.4	2	66.7	-	-
3.3 การซื้อขายผลผลิต หมายถึง เกษตรกรขายผลผลิตมันฝรั่งโดยผ่านการรวบรวมผลผลิตมันฝรั่งของสหกรณ์ จุ้ดรับซื้อผลผลิตที่กำหนด	เห็นด้วยมาก	96	80.7	-	-	1	100
	เห็นด้วย	23	19.3	3	100	-	-
3.4 การชำระเงินค่าผลผลิต หมายถึง การจ่ายเงินค่าผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรโดยจ่ายผ่านสหกรณ์ ผลตอบแทนรายได้	เห็นด้วยมาก	5	4.2	-	-	-	-
	ไม่เห็นด้วย	114	95.8	-	-	-	-
ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตมันฝรั่ง							
3.5 การตรวจสอบคุณภาพผลผลิตมันฝรั่ง หมายถึง วิธีการรับซื้อด้วยการสุ่มตรวจคุณภาพผลผลิตมันฝรั่งและนำค่าดำหนิติที่ได้มาตัดน้ำหนักออกจากน้ำหนักของผลผลิตทั้งหมดที่ได้	เห็นด้วยมาก	-	-	-	-	1	100
	ไม่เห็นด้วย	119	100	3	100	-	-

ตาราง 4.5 ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตมันฝรั่งแอตแลนติก (ต่อ)

โครงสร้างการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	ทัศนคติ	เกษตรกร		สหกรณ์		บริษัท	
		ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
• มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางหัวมันฝรั่งไม่เล็กกว่า 4.5 เซนติเมตร และไม่เกิน 9 เซนติเมตร • มีค่าความถ่วงจำเพาะ (ถ.พ.) ไม่ต่ำกว่า 1.082 หรือเทียบเท่ากับ FL Solid ไม่ต่ำกว่า 16.9 • หัวมันต้องแห้ง และไม่มีสิ่งปลอมปน เช่น ดิน โคลน หรือวัตถุอื่นใดที่มีไขมันฝรั่ง • มันฝรั่งจะต้องมีอายุแก่เต็มที่ โดยมีผิวเปลือกสมบูรณ์ไม่หลุดร่อน อันเนื่องมาจากมันฝรั่งยังไม่ถึงอายุเก็บเกี่ยว • มันฝรั่งสด จำนวน 3 กระสอบ ต่อรถปิคอัพ • มันฝรั่งสด จำนวน 5 กระสอบ ต่อรถบรรทุก 6 ล้อ หรือรถสิบล้อ • นำตัวอย่างแต่ละตัวอย่างที่สุ่มมาตรวจวัดค่า FL Solid จะต้องมีความเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 16.9 ตรวจหาค่ากำหนดมันฝรั่งสดภายนอก ภายใน (ผ่าตรวจ) ไม่เกิน 15%							

4.2 ผลการวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

ได้แก่ 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมการผลิต ด้านการตลาด ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

1. ด้านการส่งเสริมการผลิต ประกอบด้วย 2 ส่วน

1.1 การวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากบริษัทฯ มีความเห็นว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมการผลิต ทุก ๆ เรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรพันธะสัญญานั้น มีความสำคัญ มากโดยเฉพาะเรื่องผลตอบแทนรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากสหกรณ์ มีความเห็นว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมการผลิต ทุก ๆ เรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรพันธะสัญญานั้น มีความสำคัญ รวมทั้ง ผลตอบแทนรายได้ และข้อกำหนดเกี่ยวกับสินเชื่อและการกู้ยืมเงิน

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากเกษตรกร มีความเห็นว่าผลตอบแทนรายได้ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จมากเช่นเดียวกับบริษัท และสหกรณ์ (ดังตาราง 4.6)

ตาราง 4.6 ปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1. การแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	3.65	8	4	1	4	1
2. คุณภาพหัวพันธุ์มันฝรั่ง	3.93	3	4	1	4	1
3. หัวพันธุ์ต่างประเทศ	3.96	2	4	1	4	1
4. หัวพันธุ์ในประเทศของบริษัท	2.07	22	2.67	4	4	1
5. หัวพันธุ์เกษตรกรเก็บไว้เอง	1.91	24	2.67	4	4	1
6. คุณภาพและราคา ปุ๋ย ยา สารเคมี	3.43	10	4	1	4	1

ตาราง 4.6 ปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
7. ความซื่อสัตย์ สุจริต และ ขยันอดทนต่ออาชีพการเกษตร	2.16	19	4	1	4	1
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	3.03	14	3.67	2	4	1
9. มีการแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกร อย่างถูกต้องและรวดเร็ว	3.82	5	4	1	4	1
10. การศึกษาดูงาน	3.41	11	4	1	4	1
11. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีเพียงพอกับการ ให้บริการ	2.97	17	4	1	4	1
12. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความชำนาญ เกี่ยวกับการผลิตมันฝรั่ง	3.07	13	4	1	4	1
13. เจ้าหน้าที่เอาใจใส่และกระตือรือร้น ต่อการให้บริการแก่เกษตรกร	3.1	12	4	1	4	1
14. เจ้าหน้าที่มีอัธยาศัยไมตรีดี	2	23	4	1	4	1
15. เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตใน การปฏิบัติ	1.76	25	3.67	2	4	1
16. การให้บริการของเจ้าหน้าที่มีความ สม่ำเสมอ	2.99	16	3.67	2	4	1
17. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยความ เสียหายแก่เกษตรกร	3.70	7	4	1	4	1
18. การให้คำแนะนำการดูแลรักษาและ การปลูก	2.11	20	3.3	3	4	1
19. ความถี่ของการออกตรวจเยี่ยมแปลง เกษตรกร	3.01	15	3.67	2	4	1

ตาราง 4.6 ปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
20. เจ้าหน้าที่ที่มีความสนใจเอาใจใส่และการแก้ปัญหา	3.74	6	4	1	4	1
21. เจ้าหน้าที่ที่มีการช่วยแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว	3.87	4	4	1	4	1
22. เจ้าหน้าที่แนะนำการใช้และความปลอดภัยเกี่ยวกับปุ๋ย ยา สารเคมี	2.04	21	3.3	3	4	1
23. เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญและรับฟังความคิดเห็นของเกษตรกร	3.50	9	4	1	4	1
24. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสินเชื่อและการกู้ยืม	2.94	18	3.67	2	4	1
25. ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	3.98	1	4	1	4	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.16	-	3.81	-	4.00	-
แปลผล	ปานกลาง	-	มาก	-	มาก	-

1.2 ผลการศึกษาความสำคัญปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 - 6.30 ไร่ และ ระหว่าง 6.31 – 15 ไร่ มีความเห็นตรงกันว่าปัจจัยด้านการส่งเสริมการผลิต ทุก ๆ เรื่อง มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญา

แต่มีบางเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีความสำคัญน้อย เช่น หัวพันธุ์มันฝรั่งที่เกษตรกรเก็บไว้ทำพันธุ์เอง เรื่องความเชื่อสัจต่อาชีพของเกษตรกร ส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการผลิต เช่น การให้คำแนะนำในการเพาะปลูกมันฝรั่งและการดูแลรักษา ความมีอริยาบถไมตรี และความเชื่อสัจต่อการปฏิบัติหน้าที่ (ดังตาราง 4.7)

ตาราง 4.7 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ด้านการส่งเสริมการผลิต

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
1. การแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	1 - 6.30	50	20	0	1
	6.31 - 15	30	18	0	0
2. คุณภาพหัวพันธุ์มันฝรั่ง	1 - 6.30	67	3	1	0
	6.31 - 15	46	1	1	0
3. หัวพันธุ์ต่างประเทศ	1 - 6.30	69	1	1	0
	6.31 - 15	48	0	0	0
4. หัวพันธุ์ในประเทศของบริษัท	1 - 6.30	3	53	15	0
	6.31 - 15	11	32	5	0
5. หัวพันธุ์เกษตรกรเก็บไว้เอง	1 - 6.30	0	5	50	16
	6.31 - 15	1	4	37	6
6. คุณภาพและราคา ปุ๋ย ยา สารเคมี	1 - 6.30	22	46	2	1
	6.31 - 15	34	13	1	0
7. ความเชื่อสัจ สุจริต ขยัน และอดทน	1 - 6.30	0	5	65	1
	6.31 - 15	0	5	43	0
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	1 - 6.30	5	63	3	0
	6.31 - 15	1	47	0	0
9. มีการแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรอย่างถูกต้องและรวดเร็ว	1 - 6.30	60	10	0	1
	6.31 - 15	39	9	0	0

ตาราง 4.7 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จฯ ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จฯ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
10. การศึกษาดูงาน	1 - 6.30	34	36	0	1
	6.31 - 15	17	31	0	0
11. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีเพียงพอให้บริการเกษตรกร	1 - 6.30	2	68	0	1
	6.31 - 15	0	48	0	0
12. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตมันฝรั่ง	1 - 6.30	8	62	0	1
	6.31 - 15	2	46	0	0
13. เจ้าหน้าที่เอาใจใส่และกระตือรือร้นต่อการให้บริการแก่เกษตรกร	1 - 6.30	13	57	0	1
	6.31 - 15	1	47	0	0
14. เจ้าหน้าที่มีอรรถาสัยไม่ตรีดี	1 - 6.30	0	1	69	1
	6.31 - 15	0	0	48	0
15. เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติ	1 - 6.30	0	9	61	1
	6.31 - 15	0	14	34	0
16. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมบริการสม่ำเสมอ	1 - 6.30	1	69	0	1
	6.31 - 15	0	48	0	0
17. การชดเชยความเสียหายแก่เกษตรกร	1 - 6.30	53	15	3	0
	6.31 - 15	33	15	0	0
18. การให้คำแนะนำดูแลรักษาการปลูก	1 - 6.30	0	8	62	1
	6.31 - 15	0	6	42	0
19. ความถี่ของการออกตรวจเยี่ยมแปลงเกษตรกร	1 - 6.30	2	68	0	1
	6.31 - 15	1	47	0	0
20. เจ้าหน้าที่มีความสนใจเอาใจใส่และการแก้ปัญหา	1 - 6.30	51	1	18	1
	6.31 - 15	38	0	10	0
21. เจ้าหน้าที่มีการช่วยแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว	1 - 6.30	64	6	0	1
	6.31 - 15	41	7	0	0

ตาราง 4.7 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จฯ ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จฯ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
22. เจ้าหน้าที่แนะนำการใช้และความปลอดภัยเกี่ยวกับปุ๋ย ยา สารเคมี	1 - 6.30	0	4	66	1
	6.31 - 15	0	2	46	0
23. เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญและรับฟังความคิดเห็นของเกษตรกร	1 - 6.30	35	35	1	0
	6.31 - 15	26	22	0	0
24. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสินเชื่อและการกู้ยืม	1 - 6.30	0	66	4	1
	6.31 - 15	0	47	1	0
25. ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	1 - 6.30	69	1	0	0
	6.31 - 15	48	0	0	0

2) ด้านการตลาด ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1 การวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากบริษัท และสหกรณ์ เห็นว่าปัจจัยด้านการตลาด ทุก ๆ เรื่องมีความสำคัญ โดยเฉพาะ มีตลาดรับซื้อผลผลิตมันฝรั่งที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่มาจากสหกรณ์ ยังให้ความสำคัญต่อเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานที่และการรับซื้อผลผลิตด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากเกษตรกร มีความเห็นว่ามีตลาดรับซื้อผลผลิตที่มันฝรั่งแน่นอน รายได้ที่มีนคง และรายได้ที่เพิ่มสูงมากขึ้น เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จมาก (ดังตาราง 4.8)

ตาราง 4.8 ปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด

ด้านการตลาด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1. ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันราคา	3.85	7	4	1	4	1
2. มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน	4.00	1	4	1	4	1
3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น	2.14	15	4	1	4	1
4. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต	3.38	10	4	1	4	1
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับในการชำระเงินค่าผลผลิตให้แก่เกษตรกร	2.96	12	4	1	4	1
6. ความถูกต้องของเอกสารในการรับซื้อผลผลิต	3.79	9	4	1	4	1
7. วิธีการชำระเงินค่าผลผลิตแก่เกษตรกร	2.32	14	3	3	3	2
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	2.97	11	3.67	2	4	1
9. ระยะทางระหว่างจุดที่รับซื้อผลผลิตและพื้นที่แหล่งผลิต	1.97	18	3.67	2	3	2
10. สถานที่รับซื้อผลผลิต	2.02	17	3.67	2	3	2
11. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ณ จุดรับซื้อผลผลิต	2.09	16	4	1	4	1
12. ความปลอดภัยของสถานที่จุดรับซื้อผลผลิต	1.94	4	3.67	2	3	2
13. ความรวดเร็วในขั้นตอนการรับซื้อผลผลิต	2.62	13	4	1	4	1
14. ทราบราคาผลผลิตล่วงหน้า	3.88	6	4	1	4	1
15. รายได้ที่มั่นคง	3.99	2	4	1	4	1

ตาราง 4.8 ปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด (ต่อ)

ด้านการตลาด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
16. ลดความเสี่ยงการผลิต	3.82	8	4	1	4	1
17. รายได้สูงมากขึ้น	3.97	3	4	1	4	1
18. ความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ดีขึ้น	3.93	5	4	1	4	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.10	-	3.70	-	3.77	-
แปลผล	ปานกลาง	-	มาก	-	มาก	-

2.2 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 – 6.30 ไร่ และระหว่าง 6.31 – 15 ไร่ มีความเห็นตรงกันว่าปัจจัยด้านการตลาด ทุก ๆ เรื่อง มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญา

แต่มีบางเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีความสำคัญน้อย เช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น วิธีการชำระเงินค่าผลผลิตให้แก่เกษตรกร เรื่องสถานที่รับซื้อผลผลิต และการอำนวยความสะดวก (ดังตาราง 4.9)

ตาราง 4.9 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด

ด้านการตลาด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
1. ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันราคา	1 - 6.30	58	13	0	0
	6.31 - 15	43	5	0	0

ตาราง 4.9 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด (ต่อ)

ด้านการตลาด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
2. มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน	1 - 6.30	71	0	0	0
	6.31 - 15	48	0	0	0
3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น	1 - 6.30	1	10	59	1
	6.31 - 15	0	7	40	1
4. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต	1 - 6.30	18	53	0	0
	6.31 - 15	27	21	0	0
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการชำระเงินค่าผลผลิตให้แก่เกษตรกร	1 - 6.30	0	66	5	0
	6.31 - 15	0	48	0	0
6. ความถูกต้องของเอกสารในการรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	59	12	0	0
	6.31 - 15	35	13	0	0
7. วิธีการชำระเงินค่าผลผลิตแก่เกษตรกร	1 - 6.30	0	20	51	0
	6.31 - 15	0	18	30	0
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	1 - 6.30	0	68	3	0
	6.31 - 15	0	47	1	0
9. ระยะทางระหว่างจุดที่รับซื้อผลผลิตและพื้นที่แหล่งผลิต	1 - 6.30	0	1	66	4
	6.31 - 15	1	0	45	2
10. สถานที่รับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	71	0	0
	6.31 - 15	1	47	0	0
11. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ณ จุดรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	6	65	0
	6.31 - 15	0	6	41	1
12. ความปลอดภัยของสถานที่จุดรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	2	60	9
	6.31 - 15	0	3	42	3
13. ความรวดเร็วในขั้นตอนการรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	40	31	0
	6.31 - 15	0	34	14	0

ตาราง 4.9 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด (ต่อ)

ด้านการตลาด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
14. ทราบราคาผลผลิตล่วงหน้า	1 - 6.30	60	11	0	0
	6.31 - 15	45	3	0	0
15. รายได้ที่มีมั่นคง	1 - 6.30	71	0	0	0
	6.31 - 15	48	0	0	0
16. ลดความเสี่ยงการผลิต	1 - 6.30	55	14	2	0
	6.31 - 15	46	1	1	0
17. รายได้สูงมากขึ้น	1 - 6.30	68	3	0	0
	6.31 - 15	48	0	0	0
18. ความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ดีขึ้น	1 - 6.30	63	8	0	0
	6.31 - 15	48	0	0	0

3) ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะฯ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

3.1 การวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากบริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร มีความเห็นที่ตรงกัน คือ ปัจจัยด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ทุก ๆ เรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งนั้น มีความสำคัญมาก

โดยกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรให้ความสำคัญเรื่อง รายได้ที่มีมั่นคงและรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก (ดังตาราง 4.10)

ตาราง 4.10 ปัจจัยที่มีความสำคัญและมีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการร่วมโครงการ

ด้านผลตอบแทนรายได้ จากการร่วมโครงการ	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1. ทราบราคาผลผลิตล่วงหน้า	3.88	4	4	1	4	1
2. รายได้ที่มั่นคง	4.00	1	4	1	4	1
3. ลดความเสี่ยงการผลิต	3.84	5	4	1	4	1
4. รายได้สูงมากขึ้น	3.98	2	4	1	4	1
5. ความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ดีขึ้น	3.94	3	4	1	4	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.93	-	4.00	-	4.00	-
แปลผล	มาก	-	มาก	-	มาก	-

3.2 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 – 6.30 ไร่ และระหว่าง 6.31 – 15 ไร่ มีความเห็นตรงกันว่าปัจจัยด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ทุก ๆ เรื่อง มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา

โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องรายได้ที่มั่นคงและรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น (ดังตาราง 4.11)

ตาราง 4.11 ผลการศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
1. ทราบราคาผลผลิตล่วงหน้า	1 - 6.30	60	11	0	0
	6.31 - 15	45	3	0	0
2. รายได้ที่มั่นคง	1 - 6.30	71	0	0	0
	6.31 - 15	48	0	0	0
3. ลดความเสี่ยงการผลิต	1 - 6.30	56	14	1	0
	6.31 - 15	45	3	0	0
4. รายได้สูงมากขึ้น	1 - 6.30	69	2	0	0
	6.31 - 15	48	0	0	0
5. ความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ดีขึ้น	1 - 6.30	65	6	0	0
	6.31 - 15	47	1	0	0

4.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ทั้ง 3 ส่วน

ได้แก่ เกษตรกรผู้ผลิต สหกรณ์มันฝรั่งเชียงใหม่ จำกัด ผู้ส่งเสริมและรวบรวมผลผลิต และบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตการเกษตร

1) ด้านการส่งเสริมการผลิต ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ

1.1 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากบริษัทฯ และสหกรณ์ มีความเห็นตรงกัน แทบจะไม่มีปัญหา มีบ้างในเรื่อง ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา อันเนื่องจากผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดเงื่อนไขการรับผลผลิตของบริษัท และความซื่อสัตย์สุจริตของเกษตรกรในการรับปัจจัยการผลิตไปจากสหกรณ์ และบริษัท มีเกษตรกรบางรายนำปัจจัยการผลิตไปให้ หรือขายแก่เกษตรกรรายอื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมทำเกษตรพันธะสัญญา รวมทั้งความขยัน

อดทนต่ออาชีพของเกษตรกร และเกษตรกรบางรายใช้หัวพันธุ์ที่เก็บไว้เองในการเพาะปลูก โดยไม่ใช่หัวพันธุ์ที่บริษัทจัดหาให้

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากเกษตรกร นั้นมีปัญหาในเรื่องรายได้ที่ได้รับจากการขายผลผลิต ได้น้อยกว่าที่คาดหวังไว้ (ดังตาราง 4.12)

ตาราง 4.12 ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิต มันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงาน					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1. การแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	1.39	9	1	4	1	4
2. คุณภาพหัวพันธุ์มันฝรั่ง	1.75	3	1.67	2	1	4
3. หัวพันธุ์ต่างประเทศ	1.06	21	1	4	1	4
4. หัวพันธุ์ในประเทศของบริษัท	2.01	2	1.67	2	1	4
5. หัวพันธุ์เกษตรกรเก็บไว้เอง	1.04	23	1.67	2	2	3
6. คุณภาพและราคา ปุ๋ย ยา สารเคมี	1.21	12	1	4	1	4
7. ความซื่อสัตย์ สุจริต และขยัน อดทนต่ออาชีพการเกษตร	1.03	24	1.33	3	3	2
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	1.20	13	1	4	1	4
9. มีการแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรอย่างถูกต้องและรวดเร็ว	1.22	11	1	4	1	4
10. การศึกษาดูงาน	1.04	22	1	4	1	4
11. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีเพียงพอกับการให้บริการ	1.16	17	1	4	1	4
12. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตมันฝรั่ง	1.14	19	1	4	1	4

ตาราง 4.12 ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงาน					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
13. เจ้าหน้าที่เอาใจใส่และกระตือรือร้นต่อการให้บริการแก่เกษตรกร	1.16	17	1	4	1	4
14. เจ้าหน้าที่มีอรรถาธิบายไม่ตรีดี	1.03	24	1	4	1	4
15. เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติ	1.12	20	1	4	1	4
16. การให้บริการของเจ้าหน้าที่มีความสม่ำเสมอ	1.17	16	1	4	1	4
17. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการขดเชยความเสียหายแก่เกษตรกร	1.42	8	1	4	2	3
18. การให้คำแนะนำการดูแลรักษาและการปลูก	1.05	22	1	4	2	3
19. ความถี่ของการออกตรวจเยี่ยมแปลงเกษตรกร	1.15	18	1	4	1	4
20. เจ้าหน้าที่มีความสนใจเอาใจใส่และการแก้ปัญหา	1.19	14	1	4	1	4
21. เจ้าหน้าที่มีการช่วยแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว	1.18	15	1	4	1	4
22. เจ้าหน้าที่แนะนำการใช้และความปลอดภัยเกี่ยวกับปัจจัยการผลิต	1.03	24	1	4	1	4
23. เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญและรับฟังความคิดเห็นของเกษตรกร	1.30	10	1	4	1	4
24. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสินเชื่อและการกู้ยืม	1.18	15	1	4	1	4

ตาราง 4.12 ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงาน					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
25. ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	3.89	1	3.33	1	3	1
ค่าเฉลี่ยรวม	1.32	-	1.24	-	1.46	-
แปลผล	ไม่มีปัญหา	-	ไม่มีปัญหา	-	ไม่มีปัญหา	-

1.2 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 – 6.30 ไร่ และระหว่าง 6.31 – 15 ไร่ มีความเห็นตรงกันว่าแทบจะไม่มีปัญหา แต่มีปัญหาในเรื่องรายได้ที่ได้รับจากการขายผลผลิตได้น้อยกว่าที่คาดหวังไว้ (ดังตาราง 4.13)

ตาราง 4.13 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
1. การแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	1 - 6.30	1	2	19	49
	6.31 - 15	0	1	8	39
2. คุณภาพหัวพันธุ์มันฝรั่ง	1 - 6.30	4	5	43	19
	6.31 - 15	0	1	22	25
3. หัวพันธุ์ต่างประเทศ	1 - 6.30	1	0	3	67
	6.31 - 15	0	0	1	47

ตาราง 4.13 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
4. หัวพันธุ์ในประเทศของบริษัท	1 - 6.30	0	15	40	16
	6.31 - 15	0	3	22	23
5. หัวพันธุ์เกษตรกรเก็บไว้เอง	1 - 6.30	0	0	5	66
	6.31 - 15	0	0	0	48
6. คุณภาพและราคา ปุ๋ย ยา สารเคมี	1 - 6.30	0	3	16	52
	6.31 - 15	0	0	3	45
7. ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน และอดทน	1 - 6.30	0	0	4	67
	6.31 - 15	0	0	0	48
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	1 - 6.30	0	2	16	53
	6.31 - 15	0	0	4	44
9. มีการแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรอย่างถูกต้องและรวดเร็ว	1 - 6.30	1	2	14	54
	6.31 - 15	0	0	5	43
10. การศึกษาดูงาน	1 - 6.30	0	1	2	68
	6.31 - 15	0	0	1	47
11. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีเพียงพอให้บริการเกษตรกร	1 - 6.30	0	2	11	58
	6.31 - 15	0	0	4	44
12. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตมันฝรั่ง	1 - 6.30	0	2	9	60
	6.31 - 15	0	0	4	44
13. เจ้าหน้าที่เอาใจใส่และกระตือรือร้นต่อการให้บริการแก่เกษตรกร	1 - 6.30	0	2	11	58
	6.31 - 15	0	0	4	44
14. เจ้าหน้าที่มีอัธยาศัยไมตรีดี	1 - 6.30	0	0	3	68
	6.31 - 15	0	0	0	48
15. เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติ	1 - 6.30	0	1	9	61
	6.31 - 15	0	0	3	45

ตาราง 4.13 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการส่งเสริมการผลิต (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมการผลิต	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
16. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมบริการสม่ำเสมอ	1 - 6.30	0	2	12	57
	6.31 - 15	0	0	4	44
17. การลดความเสี่ยงภัยแก่เกษตรกร	1 - 6.30	1	13	9	48
	6.31 - 15	0	4	4	40
18. การให้คำแนะนำดูแลรักษาการปลูก	1 - 6.30	0	0	5	66
	6.31 - 15	0	0	1	47
19. ความถี่ของการออกตรวจเยี่ยมแปลงเกษตรกร	1 - 6.30	0	2	11	58
	6.31 - 15	0	0	3	45
20. เจ้าหน้าที่มีความสนใจเอาใจใส่และการแก้ปัญหา	1 - 6.30	1	1	14	55
	6.31 - 15	0	0	4	44
21. เจ้าหน้าที่มีการช่วยแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรโดยรวดเร็ว	1 - 6.30	1	1	13	56
	6.31 - 15	0	0	4	44
22. เจ้าหน้าที่แนะนำการใช้และความปลอดภัยเกี่ยวกับปุ๋ย ยา สารเคมี	1 - 6.30	0	0	3	68
	6.31 - 15	0	0	0	48
23. เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญและรับฟังความคิดเห็นของเกษตรกร	1 - 6.30	0	3	21	47
	6.31 - 15	0	2	5	41
24. ข้อกำหนดเกี่ยวกับสินเชื่อและการกู้ยืม	1 - 6.30	0	2	13	56
	6.31 - 15	0	0	5	43
25. ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	1 - 6.30	61	10	0	0
	6.31 - 15	45	3	0	0

2) ด้านการตลาด ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากบริษัทฯ สหกรณ์ เห็นตรงกัน แทบจะไม่มีปัญหา แต่มีบ้างในเรื่อง ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตร อันเนื่องจากผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดเงื่อนไขการรับผลผลิตมันฝรั่งของบริษัท และข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น ซึ่งมีเกษตรกรบางรายแอบขายผลผลิตมันฝรั่งให้แก่ผู้รับซื้อรายอื่น อาจเป็นเพราะได้ราคาที่สูงกว่าบริษัทรับซื้อ ซึ่งเป็นปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินงาน

กลุ่มตัวอย่างที่มาจากเกษตรกร มีปัญหาเรื่อง ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา เนื่องจากการเงื่อนไขการรับซื้อผลผลิต คือการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตอาจถูกหักค่าดำนิน และสิ่งเจือปนมาก ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนรายได้จากการขายผลผลิตต่ำกว่าที่คาดหวังไว้ จึงเป็นปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินงานการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก (ดังตาราง 4.14)

ตาราง 4.14 ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด

ด้านการตลาด	ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงาน					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1. ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันราคา	1.26	5	1	4	1	4
2. มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน	1.00	11	1	4	1	4
3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น	1.01	10	1.67	2	2	4
4. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต	1.54	4	1.33	3	1	4
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับในการชำระเงินค่าผลผลิตให้แก่เกษตรกร	1.14	7	1	4	1	4
6. ความถูกต้องของเอกสารในการรับซื้อผลผลิต	1.18	6	1	4	1	4
7. วิธีการชำระเงินค่าผลผลิตแก่เกษตรกร	1.13	8	1	4	1	4
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	1.14	7	1	4	1	4

ตาราง 4.14 ปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด (ต่อ)

ด้านการตลาด	ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงาน					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
9. ระยะทางระหว่างจุดที่รับซื้อผลผลิตและพื้นที่แหล่งผลิต	1.01	10	1	4	1	4
10. สถานที่รับซื้อผลผลิต	1.13	8	1	4	1	4
11. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ณ จุดรับซื้อผลผลิต	1.04	9	1	4	1	4
12. ความปลอดภัยของสถานที่จุดรับซื้อผลผลิต	1.00	11	1	4	1	4
13. ความรวดเร็วในขั้นตอนการรับซื้อผลผลิต	1.91	3	1.67	2	2	2
14. เวลาการรอคิวในการขายผลผลิต	1.98	2	1.67	2	2	2
15. ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา	3.92	1	3.33	1	3	1
ค่าเฉลี่ยรวม	1.45	-	1.10	-	1.33	-
แปลผล	ไม่มีปัญหา	-	ไม่มีปัญหา	-	ไม่มีปัญหา	-

2.2 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 – 6.30 ไร่ และระหว่าง 6.31 – 15 ไร่ มีความเห็นตรงกันว่าแทบจะไม่มีปัญหา แต่มีปัญหาในเรื่องรายได้ที่ได้รับจากการขายผลผลิตได้น้อยกว่าที่คาดหวังไว้ (ดังตาราง 4.15)

ตาราง 4.15 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด

ด้านการตลาด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
1. ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันราคา	1 - 6.30	0	1	23	47
	6.31 - 15	0	0	6	42
2. มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน	1 - 6.30	0	0	0	71
	6.31 - 15	0	0	0	48
3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น	1 - 6.30	0	0	1	70
	6.31 - 15	0	0	0	48
4. ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิต	1 - 6.30	0	15	18	38
	6.31 - 15	0	7	2	39
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับในการชำระเงินค่าผลผลิตให้แก่เกษตรกร	1 - 6.30	0	0	13	58
	6.31 - 15	0	0	4	44
6. ความถูกต้องของเอกสารในการรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	0	16	55
	6.31 - 15	0	0	6	42
7. วิธีการชำระเงินค่าผลผลิตแก่เกษตรกร	1 - 6.30	0	0	11	60
	6.31 - 15	0	0	5	43
8. ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์	1 - 6.30	0	0	12	59
	6.31 - 15	0	0	5	43
9. ระยะทางระหว่างจุดที่รับซื้อผลผลิตและพื้นที่แหล่งผลิต	1 - 6.30	0	0	1	70
	6.31 - 15	0	0	0	48
10. สถานที่รับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	0	11	60
	6.31 - 15	0	0	4	44
11. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ณ จุดรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	0	4	67
	6.31 - 15	0	0	1	47
12. ความปลอดภัยของสถานที่จุดรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	0	0	71
	6.31 - 15	0	0	0	48

ตาราง 4.15 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านการตลาด (ต่อ)

ด้านการตลาด	ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
13. ความรวดเร็วในขั้นตอนการรับซื้อผลผลิต	1 - 6.30	0	1	65	5
	6.31 - 15	0	1	39	8
14. เวลาการรอคิวในการขายผลผลิต	1 - 6.30	0	3	65	3
	6.31 - 15	0	1	44	3
15. ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญา ฯ	1 - 6.30	66	5	0	0
	6.31 - 15	44	3	1	0

3) ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญา

3.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ มาจากบริษัท สหกรณ์ และเกษตรกร เห็นตรงกันในเรื่องผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญา อันเนื่องจากผลผลิตมันฝรั่งของเกษตรกรไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดเงื่อนไขการรับผลผลิตมันฝรั่งของบริษัท และเกษตรกรได้ผลผลิตมันฝรั่งต่อไร่ต่ำ ทำให้ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนรายได้จากการขายผลผลิตต่ำกว่าที่คาดหวังไว้

โดยเกษตรกรเห็นว่าเรื่อง รายได้ที่ไม่มั่นคงและรายได้ที่ไม่เพิ่มมากขึ้น เป็นปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินงาน (ดังตาราง 4.16)

ตาราง 4.16 ปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญา

ผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตร แบบมีพันธะสัญญา	ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงาน					
	เกษตรกร		สหกรณ์ฯ		บริษัทฯ	
	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1. ไม่ทราบราคาผลผลิตล่วงหน้า	2.11	4	2	2	3	1
2. รายได้ที่ไม่มั่นคง	3.85	1	3	1	3	1
3. มีความเสี่ยงในการผลิต	2.00	5	2	2	2	2
4. รายได้ไม่เพิ่มขึ้น	3.83	2	3	1	2	2
5. ความเป็นอยู่ของครอบครัว ไม่ดีขึ้น	3.72	3	3	1	2	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.10	-	2.6	-	2.4	-
แปลผล	ปาน กลาง	-	ปาน กลาง		น้อย	-

3.2 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่ง ระหว่าง 1 – 6.30 ไร่ และระหว่าง 6.31 – 15 ไร่ มีความเห็นตรงกันว่าเรื่องที่มีปัญหามาก คือ เรื่องรายได้ที่ไม่มั่นคง และรายได้ที่ไม่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ไม่ดีขึ้นด้วย และเรื่องที่มีปัญหาเล็กน้อย คือ เรื่อง ไม่ทราบราคาผลผลิตล่วงหน้าและการผลิตที่มีความเสี่ยง (ดังตาราง 4.17)

ตาราง 4.17 ผลการศึกษาปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงานในการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก

ด้านผลตอบแทนรายได้จากการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาในการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติก	ระดับปัญหาและข้อจำกัดการดำเนินงาน				
	พื้นที่ปลูกไร่	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่สำคัญ
1. ไม่ทราบราคาผลผลิตล่วงหน้า	1 - 6.30	2	4	63	2
	6.31 - 15	2	3	43	0
2. รายได้ที่ไม่มั่นคง	1 - 6.30	56	15	0	0
	6.31 - 15	45	3	0	0
3. มีความเสี่ยงการผลิต	1 - 6.30	1	1	65	4
	6.31 - 15	0	1	47	0
4. รายได้ไม่เพิ่มมากขึ้น	1 - 6.30	61	10	0	0
	6.31 - 15	38	10	0	0
5. ความเป็นอยู่ของครอบครัวที่ไม่ดีขึ้น	1 - 6.30	49	22	0	0
	6.31 - 15	37	11	0	0